

mikor még sem azt nem sejtette, hogy lesz idő, mikor Firenzében élhet és dolgozhat, sem azt nem remélhette, hogy valaha viszontlátja Budapestet. Azt pedig végképp nem láthatta, hogy egy cédulán a pontokba szedett teendők között egyszer majd kifut a tola alól egy mondat, amelyet nem húz át, mert az elintézése már másra vár, de a helyszín ugyanaz lesz, mint az alábbi lírai gondolatfutamé, a Domb, „*hol a Templom ül, mely a jól-vezérlett város fölött lenéz a Rubacontra*”:⁷⁸ „Mon enterrement: auprès de Rina, no. 467, Monte S. Miniato.”⁷⁹ A firenzei vértanú sírkerttel körülvett hegyi templomának lábánál szülővárosa jut eszébe.

Firenze. 1957. júl. 29. Monte S. Miniato (Piazzale di Ma)⁸⁰ este 8-kor: hatalmas félkörben húzódnak az idomos hátú hegyek (mind horizontális hullámvonalban, nincs abrupt vertikális csúcs), és körülveszik a várost. A hegyek most már sötétlilák, szürkelilák, szürkék. A kupola messziről jelöli a városcentrumot. Szegletes dinnye (melone) alakja nemes korona. De a Signoria tornya: fiú, agresszor.

Az Arno fénylik, a hidak karkötők, az ég ma felhős (részben), de a hasadáson keresztül sápadt narancs *foszforeszkálás*.

Hogy viszonylik ez Pesthez? Vielfáltiger, schöner als Pest.⁸¹ De Pesten a folyó dominál, a budai hegyek közelebb vannak, de a folyó szélesebb. Bp.-nek két arch. centruma van: a Vár és Parlament, Firenzének egy: a Duomo. Bp. feudális: mert a Vár természetszerűen uralja a síkságvárost, Pestet. Firenze polgári: nincs senki fölrendelve. De ő a síkságon terül el, amely körülhatárolt (és nem végtelen).

Bajtai András

AMI TITOK

Nem félünk semmitől, pedig lenne rá okunk. Amikor paplanunkat éjjelente elsodorja az ár, alig kapunk levegőt. Mégis folytatjuk az evezést a tó felé, ahol egyetlen szóval mindent megmagyarázhatnánk. Ahol a láztól még télen is kihajtanak a fák levelei. Nem ijedünk meg, ha fürdés közben hínárok fogságába esünk, vagy a kád vízből kiugrálnak a halak. Evezünk, amíg az első fényfoltok felnyitják

⁷⁸ Dante: ISTENI SZÍNJÁTÉK, PURGATÓRIUM, XII. ének. Babits Mihály fordítása.

⁷⁹ Temetésem: Rina mellé, no. 467, Monte S. Miniato.

⁸⁰ Piazzale Michelangelo, a kilátóterasz Szent Minias hegyének oldalában, Firenze fölött.

⁸¹ Sokoldalúbb, szebb, mint Pest.

az alvó szemét, majd egy hideg kéz
letépi testéről a takarót. Nem
reszketünk, ha jön a vihar, és elveri
a szőlőt a jég, hallgatunk tovább,
semmit sem szólunk arról, ami titok.

A VISSZAÚT

El akartam mondani, hogy
éjszakánként megszöktem,
és visszajártam a kertbe. Hogy
térképek nélkül barangoltam
be a várost: a szűk tereket
és a néma parkokat. Szerettem
volna, ha tudod, hogy sálam
a térdemig ér, de sokak szerint
még mindig nem elég hosszú.

El akartam mondani, hogy
időm lejárt, és ez már a visszaút.
Ez a kövekkel és kavicsokkal
teleszórt szűk folyosó, ez a
boldogságnál is hosszabb, fehér
labirintus. Szerettem volna,
ha tudod, hogy nem ilyennek
képzelttem, most mégis indulok:
összegubancolódtott ágaikkal ne
találjanak itt még egyszer a fák.

Utassy József

GONOSZOKHOZ

Engemet nagy ívben elkerül a Halál.
Sok borsot török még az orrotok alá!